

22 maart 2026

De gekruisigde Jezus wordt bespot

Matteüs 27:33-44

Thema: Spot en schande

Doel

De kinderen zien dat Jezus zelfs aan het kruis bespot en schandelijk behandeld wordt.

Toelichting

Jezus wordt het slachtoffer van haat (Sanhedrin), leugens (valse getuigen) en onrecht uit eigenbelang (Pilatus). Je zou denken dat men Jezus met rust zou laten als Hij eenmaal zijn doodvonnis ondergaat. Zelfs aan het kruis blijven mensen zoeken naar beschuldigingen. Voorbijgangers, hogepriesters, Schriftgeleerden en de misdadigers naast Jezus spotten met Gods Zoon.

Ze willen dat Jezus probeert zichzelf te redden en bewijst dat zijn woorden waar zijn. Hij moet een wonder doen. Maar Jezus doet en zegt niets. Hij hangt daar op Golgota en verdraagt alles om Gods nieuwe wereld te brengen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Jezus aan het kruis

Richtlijnen: Vertel wat er rond en aan het kruis gebeurt. Laat in de geschiedenis van de kruisiging de heftige details weg. Vertel dat Jezus geen wonder wilde doen om zichzelf te bewijzen, maar dat Hij aan het kruis in alle pijn en spot volhield. Hij stierf voor ons en houdt van ons tot in de dood toe. Jezus wil overal en altijd bij ons zijn.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Bespotten doet ook zeer

Richtlijnen: Jezus moet heel veel pijn hebben gehad toen Hij aan het kruis hing. Door de spijkers in zijn polsen en voeten en doordat Hij nauwelijks adem kon halen. Maar ook het schelden dat maar niet ophoudt doet zeer. Voorbijgangers, hogepriesters, Schriftgeleerden en de misdadigers naast Jezus dagen Hem brutaal uit om met een wonder te bewijzen dat Hij Gods Zoon is.

Spottende opmerkingen kunnen je van binnen heel erg raken. Je vergeet ze niet. En je wilt het liefst terugschelden of die ander een klap verkopen. Herken je dat? Jezus doet dat niet. Hij zwijgt en Hij verdraagt het. Want Gods nieuwe wereld komt doordat Hij lijdt en sterft, gehoorzaam aan zijn Vader. Dat weet en gelooft Jezus.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: Aan de schandpaal

Richtlijnen: Een kruis wordt ook wel een schandpaal genoemd. Iedereen kan zien dat de gekruisigde een verschrikkelijke misdadiger is. En op een bordje staat wat hij heeft misdaan. Iedereen kan hem uitlachen en de verschrikkelijkste dingen roepen, hij kan toch niets doen. Voorbijgangers, hogepriesters, Schriftgeleerden en de misdadigers naast Jezus spotten met Gods Zoon.

Op de schandpaal van Jezus staat: 'Dit is Jezus, de Koning van de Joden. Dat is de waarheid, maar wat is daar verkeerd aan? Ze willen dat Jezus probeert zichzelf te redden en bewijst dat die woorden waar zijn. Hij moet een wonder doen. Maar Jezus doet en zegt niets. Hij hangt aan de schandpaal en verdraagt alles om Gods nieuwe wereld te brengen. Jezus zegt alleen goede, liefdevolle woorden.

Ook vandaag komen er mensen aan de schandpaal. Nee, er staat er geen een bij het winkelcentrum of voor het politiebureau. Maar figuurlijk zijn er wel schandpalen. Mensen maken elkaar zwart op internet (cyberpesten); mensen worden via nepnieuws veroordeeld zonder dat ze zich kunnen verdedigen. Je kunt met je woorden een ander maken en breken. Doe jij daaraan mee? En wat doe je ertegen als het anderen overkomt?

Extra bijbelgedeelte: Jakobus 3:5-10

(Met je tong kun je onrechtvaardige, helse dingen zeggen. Houd op tijd je mond. Zegen een ander en vervloek hem niet)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Jezus wordt naar Golgota geleid. Als een lam. Golgota betekent: schedelplaats. Gaat het hier om een rots, in de vorm van een schedel? In elk geval ligt de plek buiten de muren van de stad. Zoals Jezus werd geboren, ergens aan de rand van Bethlehem, zo zal Hij ook sterven, ergens buiten, aan de rand van Jeruzalem. Vlak voordat Jezus aan het kruis wordt gehangen, geven ze Hem wijn met gal te drinken. Deze wijn was ondrinkbaar en bedoeld om Jezus nog meer te sarren. Jezus wil deze 'wijn' niet drinken. Tussen zijn leven en het Koninkrijk van God staat het kruis.

Matteüs vertelt in korte bewoordingen dat Jezus gekruisigd wordt. Het schandaal is gauw verteld. Het heeft geen opsmuk nodig. De kruisdood was een vernederende dood. Het gold als meest wrede straf van de Romeinen. Op het kruis werd ook de aanklacht vermeld. In dit geval kon iedereen hier lezen: Dit is Jezus de Koning van de Joden. De tekst was duidelijk. Wat de mensen zagen ook: de Koning van de Joden is de man van smarten.

Deze koning wordt geduid vanuit het Oude Testament. Zo is er een directe verwijzing naar Psalm 22, als het gaat om de verdeling van zijn kleren. In deze psalm ligt de nadruk op een man die als rechtvaardige moet lijden. Matteüs verwijst diverse keren naar deze psalm. De grootste nadruk wordt daarbij gelegd op wat de mensen Jezus aandoen. Ze rekenen Hem bij de misdadigers en die worden dan ook aan beide kanten naast Hem gehangen. In Jesaja 53, vers 12, horen wij de profeet hierover spreken. In de spot, die Jezus hoort van de voorbijgangers en de schriftgeleerden, komen diverse uitspraken langs uit het evangelie zelf. De voorbijgangers zeggen: Als jij de Zoon van God bent... hetzelfde zei satan in Matt.4, vers 3 en 6. Satan zei: werp jezelf naar beneden. Hier klinkt: kom af van dat kruis! Jezus luistert hier echter niet naar en volgt de wil van zijn hemelse Vader. De leden van het sanhedrin zetten hun bespottung in bij de wonderbaarlijke genezingen die Jezus heeft gedaan: anderen heeft Hij gered. maar zichzelf redden kan Hij niet. Ook in deze woorden ligt voor Jezus de verzoeking om te bewijzen wie Hij is. Hij volgt echter de stem van zijn Vader. En terwijl dat door de leden van het sanhedrin als bespottung in de richting van Jezus wordt geschreeuwd, horen wij hier een stukje waarheid. Want Jezus heeft zijn vertrouwen inderdaad op God gesteld. Net zo waar is de uitspraak van Jezus dat Hij de Zoon van God is. Voor het sanhedrin was deze uitspraak de directe aanleiding om Jezus te laten sterven. Nu hangt Hij daar, tussen twee misdadigers. En wat doen die? Die komen ook met hun spot.

Want zij waren (waarschijnlijk) twee vrijheidsstrijders. Maar wie was Jezus nou helemaal?

Vers voor vers

- Vs. 33 Wijn met gal. Een ondrinkbaar goedje, waar Psalm 69,22 naar verwijst.
- Vs. 35 In Psalm 22, vers 19 lezen wij een verwijzing naar de soldaten die dobbelen over de kleding van Jezus.
- Vs. 37v De aanklacht is in feite ook een stukje evangelie: dit is Jezus, de koning van de joden. Omdat Hij tussen misdadigers wordt gehangen is duidelijk, dat Jezus wordt gezien als misdadiger.
- Vs. 39v Drie groepen van spotters komen voorbij. Eerst de voorbijgangers, dan de leden van het sanhedrin en tenslotte de misdadigers, die naast Jezus aan het kruis hangen. De voorbijgangers gaan in op uitspraken van Jezus zelf. Daarbij sluiten ze aan bij de woorden die satan sprak tijdens de verzoeking in de woestijn. Satan zei: als u de Zoon van God bent. De voorbijgangers herhalen deze uitspraak letterlijk. Net als het: kom van dat kruis af. Het klinkt bijna als: werp Uzelf naar beneden, in Matt.4.
- Vs. 41 De leden van het sanhedrin ontkennen de wonderen niet, die Jezus heeft gedaan. Zij smalen en spotten en draaien de wonderen om in het verwijt dat Jezus zichzelf niet kan redden. Ook hierin horen wij een verwijzing naar Psalm 22, naar vers 9.
- Vs. 44 De twee misdadigers beschimpen Jezus ook. Wat zij zeggen, wordt door Matteüs niet vermeld.

Vragen

- Psalm 22 speelt een grote rol in de manier zoals Matteüs de kruisiging van Jezus beschrijft. Wat is volgens jou de belangrijkste boodschap van deze psalm?
- Als jij aanwezig was geweest bij de kruisiging van Jezus, waar had jij dan willen staan? Dicht bij het kruis of toch wat verder weg? Waarom?

Auteur: GD

Liederen

Psalm 130	
Gezang 189	
Lied 558	(=Gezang 173 LvdK)
Als ik mijn ogen sluit	Op Toonhoogte 425
Alzo lief had God de wereld	Hemelhoog 104
Waarom?	Hemelhoog 205
Jezus is....	Hemelhoog 348
Leer mij o Heer, uw lijden recht betrachten	Hemelhoog 191
Diep, diep, diep als de zee	Hemelhoog 327
Weet je dat de lente komt?	Hemelhoog 207

Auteur: PZ

Jezus aan het kruis

Pilatus heeft Jezus meegegeven aan zijn soldaten om Hem aan het kruis te hangen. De soldaten van Pilatus zijn gemeen en slaan Jezus. Van scherpe takken hebben ze een kroon gemaakt en op zijn hoofd gezet. Jezus heeft er veel pijn van.

Hierna nemen de soldaten Jezus mee naar de plaats Golgota. Op Golgota staan drie kruisen. De kruisen zijn bedoeld om slechte mensen aan op te hangen. Jezus wordt, door de soldaten, aan het middelste kruis opgehangen, zijn kleren hebben ze afgepakt. Boven zijn hoofd hangen de soldaten een bordje. Er staat op: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden.' De soldaten moeten er zelf erg hard om lachen.

De kleding die ze van Jezus afgepakt hebben verdelen ze onder elkaar door er om te loten, daarna blijven ze bij het kruis om Jezus te bewaken. Na een tijd worden er twee slechte mannen aan de andere kruisen gehangen.

De hele dag door lopen er mensen langs Jezus. Ze lachen Hem uit en roepen gemene dingen naar Hem. 'Ben jij nou de Zoon van God? Kom dan van dat kruis af! Red jezelf!'

De priesters en de leiders van het volk komen ook bij Jezus kijken. Zij zijn erg tevreden met wat ze voor elkaar gekregen hebben. Ze vonden Jezus lastig en wilden van Hem af. Ze zijn blij dat Jezus aan het kruis hangt. Ze pesten Jezus. 'Andere mensen heeft Hij gered. Maar zichzelf redden kan Hij niet. Hij is toch de koning van Israël? Dan moet Hij maar eens van dat kruis afkomen. Dan zullen we in Hem geloven.'

De mensen die staan te kijken beginnen te lachen. Ze roepen mee: 'Hij vertrouwde toch op God? Hij zei zelfs dat Hij Gods Zoon is! Als God echt van Hem houdt, moet Hij Hem maar redden!'

Zelfs de slechte mannen die naast Jezus aan hun eigen kruisen hangen, schelden hem uit.

De enige die al die tijd niets zegt is Jezus zelf. Hij blijft stil en laat alle gemene woorden over zich heen komen. Hij roep geen gemene dingen terug. Hij reageert nergens op. Jezus had hier best een wonder kunnen doen, maar dat doet Hij niet. Hij hoeft zichzelf niet te bewijzen. Jezus hangt aan het kruis en houdt vol. Jezus weet dat Hij gaat sterven. Dat doet Hij in opdracht van God de Vader, en voor ons. Hij verdraagt de pijn en de gemene woorden die de mensen naar Hem roepen. Hij houdt vol omdat Hij van ons houdt.

Jezus stierf aan het kruis voor ons, Hij houdt van ons tot in de dood. Door voor alle mensen aan het kruis sterven redt Hij ons en brengt Hij Gods nieuwe wereld. Zoveel houdt Hij van ons. Jezus wil overal en altijd bij ons zijn.

Gebed

*Lieve Heer Jezus,
Dank u wel dat u voor ons gestorven bent.
U houdt zoveel van ons.
Dat is soms moeilijk om te begrijpen.
Zegent u ons in deze nieuwe week,
help ons om goed te zijn voor elkaar.
Amen*

Auteur: HVM

Bespotten doet ook zeer

De lijdensgeschiedenis gaat naar een hoogtepunt. Matteüs schrijft erover. Leg twee bijbels in de kring: Eén bij hfdst. 27 uit het Matteüsboek en één bij Davids Psalm 22. Vertel dat in dit boek het verhaal van God en de mensen is opgeschreven. Dat boek heeft twee delen. Deel 1 is de oudste geschiedenis. In deel 2 gaat Gods verhaal met de mensen verder. Die twee delen horen bij elkaar. Dat heeft Matteüs goed begrepen.

Het is ongeveer 25 jaar na de dood van Jezus Christus. Zijn discipel Matteüs is begonnen over het leven van deze Zoon van God te schrijven. Vóór hem liggen aantekeningen die hij maakte in zijn eigen Hebreeuwse taal. Ook heeft hij een perkamentrol voor zich waarop een oude Psalm, een lied van koning David is geschreven. De woorden van die oude psalm leerde Matteüs als joods kind in de synagoge. Voor hij de schrijfstift pakt vouwt Matteüs zijn handen en vraagt God in de hemel of die hem door zijn Heilige Geest wil helpen secuur woorden van waarheid op te schrijven. Dan doopt hij zijn stift in de inkt en schrijft verder.

We zijn nog steeds in Jeruzalem. Rechter Pilatus is naar zijn eigen kamer gegaan. Zijn soldaten nemen de gearresteerde Jezus mee. Ze hebben zin in een spelletje met de veroordeelde arrestant. Ruw trekken ze Hem zijn kleren uit en hangen een oude soldatenjas om zijn pijnlijke, naakte lichaam. Hij wordt immers de koning van de Joden genoemd? Oké, daar kunnen ze wel iets mee. Iemand vlecht een kroon van prikkend onkruid met scherpe doorns en duwt die op Jezus' hoofd. Een ander geeft Hem een stok van riet in zijn handen. Ze maken spottend een buiging voor deze nep-koning: 'Gegroet, koning van de Joden!' Daarna spugen ze naar Hem. Jezus protesteert niet. Zij lachen zich slap om deze grap. Als de lol eraf is, trekken ze Hem zijn eigen kleren weer aan en dwingen Hem een zware, houten kruisbalk te dragen. 'Daar ga je dan, koning!', schreeuwt iemand. Jezus is doodmoe van wat Hij de laatste dagen heeft meegeemaakt. Hij heeft niet voldoende kracht om die houten balk de stad uit te dragen. Als Hij dreigt te vallen, grijpen de soldaten iemand uit de meelopende stoet bij de arm en commanderen: 'Jij daar! Draag die balk voor Hem!' De man kan niet weigeren. Hij heet Simon en komt Jeruzalem in om het Pesachfeest te vieren. Nu wordt hij gedwongen een zware balk op zijn rug te dragen en mag geen 'nee' zeggen.

Er lopen veel nieuwsgierige mensen mee. Iedereen wil meemaken wat er gaat gebeuren. Op de heuvel Golgota, buiten de stad, mag Simon de balk op de grond achterlaten. Iemand geeft Jezus wijn met bittere kruiden te drinken, maar Jezus weigert dat verdovende goedje. Ruw wordt zijn naakte lichaam aan polsen en voeten vastgespijkerd op de houten kruisbalken. Boven zijn hoofd spijkeren ze een bordje. Wie kan lezen weet meteen waar deze man van beschuldigd wordt. 'Dit is Jezus, de koning

van de Joden.' Daarna trekken de soldaten dat kruis midden op de heuvel, overeind. Jezus kreunt van pijn. Hij kan bijna geen adem halen en heeft het erg benauwd. Onder aan het kruis liggen zijn persoonlijke spullen; zijn sandalen, zijn gordel, een onder- en een bovenkleed. De gekruisigde heeft ze niet meer nodig dus loten de soldaten erom. Zij willen daarvan best iets mee naar huis nemen en dobbelen om wie wat mag meenemen.

Matteüs legt even zijn schrijfstift neer en leest in de boekrol met Davids psalm. Die tekst is al 1000 jaar oud maar koning Davids woorden passen precies bij deze koning van de Joden. Luister maar (Lees uit die psalm voor: 'Ik lijk op een vertrapte worm. Niet op een mens. Wie mij ziet lacht mij uit en schudt zijn hoofd. 'Vertrouw maar op God, Hij komt je wel redden. Hij houdt toch van je?' Mijn vijanden zijn met velen en ik voel me geradbraakt. Mijn keel doet pijn en mijn tong kleeft in mijn mond van droogte. Mijn vijanden staan rondom mij en binden mij vast aan handen en voeten. Ze kijken maar mij en bespotten me. Ze verdelen mijn kleren en dobbelen erom.' (Psalm 22:7-19 in begrijpelijke woorden overgenomen uit Groot Nieuwsvertaling) Precies zo ging het, weet Matteüs. Deze lang geleden opgeschreven woorden van koning David passen op een wonderlijke manier precies bij wat later een Zoon uit zijn familie met de naam Jezus, overkwam. 'Heer mijn God, U weet er alles van, bidt de schrijver. 'Jezus Messias is uw Zoon. De mensen doodden Hem omdat ze niet geloofden wie Hij echt was.'

Matteüs schrijft verder. Die dag worden nog twee mensen gekruisigd. Jezus' kruis staat in het midden. Beneden lopen mensen hoofdschuddend langs. Ze roepen spottend naar boven: 'Jij was toch die man die een afgebroken tempel in drie dagen weer kon opbouwen? Dat zei jij toch, hè? En jij noemde jezelf toch ook Zoon van God? Hoe zit dat nou? Red jezelf van dat kruis man, dan ben je echt geloofwaardig, maar nu is alles van jou nep!' De mannen aan de andere kruisen spotten ook mee. Als je goed luistert hoor je ook de mannen van de priesteraad, het Sanhedrin, meedoen aan dit beledigende woordenspel: 'Hij was toch degene die anderen redde? Als Hij echt de koning van Israël zou zijn, hing Hij hier niet als een misdadiger aan een kruis!' Waarom zullen wij in Hem geloven? En kijk, de God over wie Hij sprak als zijn Vader, redt Hem nu ook niet. Wij wisten het allang; Hij is een nepkoning, een gevaarlijke leugenaar en absoluut niet de Zoon van God.

Jezus hoort hoe over Hem wordt gesproken. De lucht om Hem heen is vol van haat en beledigende, kwaadaardige woorden. Niemand heeft het meer over de goede dingen die Hij deed en de woorden waarmee Hij mensen goeddeed. Dat doet vreselijk pijn. Die pijn kan Hij met niemand delen. Hij scheldt niet terug en draagt deze pijn alleen.

Immers.... niemand begrijpt dat alleen door dit lijden een

nieuwe toekomst voor de wereld en de mensen mogelijk wordt. Op die nieuwe toekomst moet op aarde nog worden gewacht, al weten God de Vader en zijn Zoon Jezus zeker dat die toekomst van liefde en vrede gaat komen. Juist omdat Jezus de Messias dit lijden 'vrijwillig' wilde dragen.

Zing ter afronding van deze heftige geschiedenis een lied.

Bijv. lied 355: 1,2, 3 uit Op toonhoogte (2009)

Een passend lied van Rikkert Zuiderveld; Waarom bleef U zo stil?

Om over door te praten

- Heb jij dat weleens? Er gaat iets moois gebeuren. Je weet het zeker, maar nu nog niet.
Je moet wachten maar hoe lang?
Zou je kunnen zeggen dat het zo ook gaat met de nieuwe toekomst die God belooft?
- Is dat blijven geloven makkelijk? Wat vind jij daar moeilijk/lastig aan?
- Verwijs in de bijbel naar het boek dat Jakobus schreef en lees 3:5-10 samengevat;
- Met je tong kun je onrechtvaardige, helse dingen zeggen. Houd op tijd je mond.
Zegen een ander en vervloek hem niet.
Hoe ging dat bij de reacties onder aan het kruis? Doet bespotten een ander pijn denk je?
Net zoals een kapotte knie?

Auteur: JHP

Aan de schandpaal

Inleiding

Vorige week lasen we dat Jezus door Pilatus veroordeeld werd. Hij zou gekruisigd worden. Dat is de ergste doodstraf die door de Romeinen gegeven wordt. Je gaat namelijk niet alleen pijnlijk dood, iedereen kan het zien, omdat het openlijk gebeurt. Om die straf kunnen ze je uitlechten. En dat gebeurde ook door voorbijgangers. Deze week gaat het verhaal over de kruisiging van Jezus.

Bijbelverhaal

Er lopen veel mensen over de weg naar Jeruzalem die langs Golgota komt. Ze zijn op weg naar de tempel om het Pesachfeest te vieren. Ze zien wat er om hen heen gebeurt, ook dat er drie kruisen op Golgota staan, met mannen daaraan vastgespijkerd. Ze hebben het benauwd en kreunen.

Velen blijven even staan en kijken naar de veroordeelden. Het moeten zware criminelen zijn, die veel ellende in Jeruzalem hebben veroorzaakt. Anders werden ze niet zo wreed gestraft. Maar het is wel erg voor hun families en hun vrienden. Sommige voorbijgangers schudden hun hoofd: wat een toestand. Terwijl anderen naar Jezus kijken, schelden ze Hem uit.

'Wat heeft die middelste man gedaan. Hij ziet er heel gewoon uit. 'Dat is Jezus.' De man spuugt op de grond. 'Hij heeft gezegd dat hij de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen. En Hij zegt dat Hij Gods Zoon is. Wat een belediging voor de HEER! Die Jezus Hij verdient alles wat ze Hem aandoen, hoe vriendelijk Hij er ook uit ziet!'

Ze hebben niet gezien hoe Jezus moeizaam op Golgota kwam. Wat Hem allemaal voor die tijd al is aangedaan. Waarschijnlijk omdat Jezus zo langzaam loopt, kon Hij het kruis nauwelijks dragen. Een soldaat heeft iemand uit de groep voorbijgangers geroepen. 'Hoe heet jij?' 'Ik heet Simon en ik kom uit Cyrene', zei de man. 'Hé, Simon, pak dat kruis en help Jezus door het te dragen! Kom op, snel!' We hebben niet de hele dag de tijd.'

Simon pakte het kruis over van de veroordeelde. De veroordeelde man knikte dankbaar naar Simon. Veel anderen blijven maar beledigingen schreeuwen.

Nu zijn ze op de bestemming: Golgota. Daar vinden de kruisigingen plaats. 'Mag ik nu gaan?' vroeg Simon. Hij loopt door, want hij zal veel later thuis zijn dan de bedoeeling was.

Als de soldaten Jezus gekruisigd hebben, dobbelen ze om zijn kleren. Als een van de soldaten gewonnen heeft, blijven ze bij het kruis van Jezus zitten en bij de kruisen naast Hem, want er worden nog twee misdadigers gekruisigd.

De mensen schelden Jezus nog steeds uit en roepen: 'Als je de Zoon van God bent, red jezelf dan maar en kom van dat kruis af!' De Joodse hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten roepen: 'Anderen heeft Hij gered, maar zichzelf redden kan Hij niet.'

Zelfs de misdadigers die naast Jezus hangen te sterven, schelden Jezus uit, tussen hun vloeken en pijnkreten door. Boven Jezus' hoofd aan het kruis is een bordje vastgemaakt: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden.'

Slot

De mensen die Jezus bespotten wilden dat Hij van zijn kruis af kwam en een wonder liet zien. Dat had Jezus natuurlijk best gekund, maar Hij deed het niet. Hij moest sterven om ons te redden. Dus hij laat alle opmerkingen over zich heenkomen, hoe erg ze Hem ook kwetsen.

- Als iemand jou uitscheldt, zeg jij dan iets naars terug?
- Scheld jij wel eens iemand anders uit?
- Hoe reageer jij als iemand anders wordt uitgescholden?

Auteur: RvO